

DEFICIT OPĆEG PRORAČUNA
U 2019. GODINI

UKUPNI MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA

U skladu s ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima prema nacionalnoj metodologiji računskog plana, ukupni višak državnog proračuna u 2019. godini iznosio je 49,6 milijuna kuna ili 0,01% BDP-a. Na razini izvanproračunskih korisnika ostvaren je višak od 0,5% BDP-a, pri čemu su najznačajniji doprinos dali Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te Hrvatske vode. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zabilježile su manjak od 0,4% BDP-a, prije svega kao rezultat pojačane investicijske aktivnosti tijekom 2019. godine.

Tablica 1. Ukupni manjak/višak državnog proračuna

(u kunama)	2018.	Plan 2019.	2019.
1. Prihodi	129.395.205.925	137.721.568.318	139.919.657.567
Prihodi poslovanja	128.793.340.377	136.743.244.925	138.853.707.364
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	601.865.549	978.323.393	1.065.950.203
2. Rashodi	129.586.736.195	138.986.113.626	139.870.063.864
Rashodi poslovanja	126.843.245.521	134.525.300.517	135.869.595.817
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.743.490.674	4.460.813.109	4.000.468.047
3. UKUPNI MANJAK/VIŠAK (1-2)	-191.530.270	-1.264.545.308	49.593.703

Tablica 2. Ukupni manjak/višak opće države, nacionalna i ESA 2010 metodologija

(u kunama)	2018.	Plan 2019.	2019.
Manjak/višak državnog proračuna	-191.530.270	-1.264.545.308	49.593.703
% BDP-a	-0,1	-0,3	0,01
Manjak/višak izvanproračunskih korisnika	2.621.771.286	1.746.220.851	2.016.762.456
% BDP-a	0,7	0,4	0,5
Manjak/višak jedinica lokalne države	-421.584.243	-480.000.000	-1.425.533.132
% BDP-a	-0,1	-0,1	-0,4
Ukupni manjak/višak opće države, nacionalna metodologija računskog plana	2.008.656.773	1.675.543	640.823.027
% BDP-a	0,5	0,0	0,2
Ostale prilagodbe, ESA 2010 metodologija	-1.159.064.472	-583.667.315	912.408.682
% BDP-a	-0,3	-0,1	0,2
Ukupni manjak/višak konsolidirane opće države, ESA 2010 metodologija	849.592.301	-581.991.773	1.553.231.709
% BDP-a	0,2	-0,1	0,4

Manjak/višak proračuna opće države iskazan prema nacionalnoj metodologiji računskog plana razlikuje se od manjka/viška proračuna opće države koji se iskazuje prema europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010. Obuhvat sektora opće države prema metodologiji ESA 2010 razlikuje se od obuhvata koji se utvrđuje Zakonom o proračunu. Naime, sektor opće države obuhvaća državni proračun, izvanproračunske korisnike državnog proračuna, pojedina javna poduzeća ili druge organizacije koje prema spomenutoj metodologiji ulaze u sektor opće države, fondove socijalnog osiguranja te jedinice lokalne i područne (regionalne)

samouprave i njihove proračunske i izvanproračunske korisnike. Osim toga, na manjak/višk sektora opće države i javni dug utječu i određene specifičnosti utvrđene metodologijom ESA 2010, kao što su primjerice transakcije i stanja jedinica koje nisu razvrstane u sektor opće države te ugovorene obveze u okviru kojih je država na sebe preuzela rizike. Za službeni izračun manjka/viška sektora opće države nadležan je Državni zavod za statistiku, a za izračun javnog duga Hrvatska narodna banka.

Prema Izvješću Državnog zavoda za statistiku o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga opće države iz travnja 2020. godine u 2019. godini ostvaren je višak proračuna opće države prema europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010 u iznosu od 1,6 milijardi kuna ili 0,4% BDP-a. Ovaj višak bio bi još i veći da se i u 2019. godini nisu materijalizirale jednokratne obveze po osnovi protestiranih jamstava za Uljanik grupu i to u iznosu od 2 milijarde kuna odnosno 0,5% BDP-a, čime je došlo do jednokratnog povećanja kapitalnog transfera na rashodnoj strani proračuna.

Prema podacima Hrvatske narodne banke, javni dug je krajem 2019. godine iznosio 293 milijarde kuna, odnosno 73,2% BDP-a. Ukupni javni dug je na kraju 2019. godine veći za 6,9 milijardi kuna u odnosu na kraj 2018. godine, odnosno 2,4%. Ovo nominalno povećanje javnog duga proizlazi iz povećanja depozita države i izvanproračunskih korisnika, koji su na kraju 2019. godine povećani za upravo jednakih 6,9 milijardi kuna na međugodišnjoj razini. Također, nominalno povećanje javnog duga na kraju 2019. u odnosu na kraj 2018. godine uzrokuje i blaga deprecijacija tečaja kune u odnosu na euro, gdje je tečaj kune u odnosu na euro na dan 31. prosinca 2019. iznosio 7,44258, dok je na dan 31. prosinca 2018. tečaj bio 7,41758, što predstavlja deprecijaciju od 0,34%. Pritom je udio javnog duga u odnosu na BDP na kraju 2019. pao za 1,5 postotnih bodova u odnosu na godinu ranije, a u odnosu na kraj 2015. godine za više od 11 postotnih bodova.

